
Sammendrag

Knut Onsager, Frants Gundersen og Kjetil Sørlie

”Osloregionen – mangfold, innovasjon og utfordringer”.

NIBR-rapport 2010:12

I NIBR-rapporten belyses sentrale egenskaper ved Osloregionen som kompetanse-, innovasjons- og utviklingsregion. I rapporten omtales regionale styrker og svakheter i forhold til utfordringer og muligheter som følger av økende internasjonal konkurranse, skjerpede miljøkrav, nasjonal sentralisering samt regionalisering av innovasjons- og utviklingspolitikken.

Regionale fortrinn

Osloregionens største fortrinn er kompetanseressursene, mangfoldet og diversiteten. Samlet har Osloregionen unike kompetansemiljøer innenfor mange framtidsrettede områder som livsvitenskap, energi- og miljøteknologi, IKT, maritime næringer, materialteknologi samt kultur og kreative næringer. I deler av disse miljøene er det utviklet samarbeid og nettverk som bidrar til kompetanseutvikling, innovasjon og nyetableringer. Det er imidlertid fortsatt betydelige potensialer for økt innovasjon og jobbskaping på framtidsrettede områder ved å bedre utnytte synergipotensialene innenfor og på tvers av de nevnte miljøene.

Osloregionen har også styrke i høy attraktivitet som bo-, arbeids- og studieområde for store og mange ulike befolkningsgrupper. Dette bidrar til en god tilgang på høyere utdannede personer og personer med ulik sosio-kulturell bakgrunn. En viktig faktor bak regionens attraktivitet er de mulighetene et stort og variert arbeidsmarked gir.

De senere årene har nye regionale samarbeidstiltak blitt utviklet for å styrke samhandlingen innen ulike områder og sektorer. Foruten

brede utviklingspolitiske samarbeid på ulike politisk-administrative nivåer (kompetanse, verdiskaping, miljø/transport, internasjonale relasjoner etc.) har ulike klyngesamarbeid og kunnskapsallianser vokst fram i ulike deler av regionen. Samlet er dette prosesser som vil kunne bidra til å bygge identitet og langsiktig utviklingskapasitet i regionen, selv om de mange konstallasjonenes ulike politisk-administrative forankring og geografiske utstrekning er en utfordring for Osloregionen som en helhet.

Regionale svakheter

Osloregionen har klare svakheter som utviklingsregion i dag. Det mangler et effektivt regionalt beslutningssystem. Det er i dag ingen tydelig innovasjons- og utviklingsledelse med gjennomføringskraft for hele Osloregionen. Den politisk-administrative fragmenteringen skaper utfordringer med å få utviklet og iverksatt felles politikk for nærings- og samfunnsutviklingen i regionen. Osloregionens ”innovasjons-system” har også institusjonelle og geografiske barrierer som skaper en del flaskehalser og begrensninger på innovasjonsaktivitetene og -mulighetene.

Et effektivt transportsystem for mennesker og varer er av stor betydning for effektiv ressursbruk og samhandling i hele Osloregionen. De betydelige svakhetene i fysisk infrastruktur og transportavvikling er også en utfordring for en bærekraftig regional utvikling.

Rapporten viser ellers til studier der Osloregionens fortrinn er lite kjent i utlandet, og en svak attraktivitet eller tiltrekningskraft på utenlandske foretak.

Noen utfordringer

Osloregionen har utfordringer med en økende internasjonal konkurranse, en skjerpet klima- og miljøpolitikk samt økte krav til en bærekraftig regional utvikling. For å kunne møte disse utfordringene på en god måte blir det nødvendig med å utvikle en felles kunnskaps-, innovasjons- og utviklingspolitikk samt styrke samhandling på flere områder i Osloregionen.

Den politisk-administrative oppsplittede strukturen bør ikke hindre tiltak for styrket samhandling for en bærekraftig nærings- og samfunnsutvikling. Søkelyset bør rettes mot arenaskaping og fellesstrategier som kan bidra til å bedre forankringen, kunnskaps-

---

utvikling og iverksetting av tiltak som underbygger og forsterker regionens styrker og utløser et større innovativt potensial. Dette bør gjenspeile og understøtte regionens mangfold av byer og tettsteder, nærings- og kunnskapsmiljøer, kulturelle og naturgitte attraktiviteter.

Sterkere Osloregionale fellesfora og samhandlingsarenaer er relevant på ulike tematiske felter. Ett aktuelt felt er knyttet til regionens muligheter og utfordringer for en bærekraftig nærings- og samfunnsutvikling. Dette er et bredt felt som burde involvere aktører og politikk innen nærings- og bostedsutvikling, transport, energi og utbyggingsmønster i ulike deler av regionen. Ett annet relevant, men smalere felt, er et mer systematisk arbeid for å skape attraktive arenaer for å styrke kommunikasjon og samhandling mellom de mange ulike klynge- og kunnskapsmiljøene man har i regionen. Målet med dette ville være å øke kunnskapsutvekslingen og bedre utnytte potensialer for kunnskapsbasert innovasjon og næringsutvikling i regionen. Ett tredje relevant samarbeidsområde vil være å styrke samarbeidet om en felles kunnskaps-, forsknings- og innovasjonspolitik for regionen som helhet, og som kunne være et mer overordnet fellesdokument for en del av de FoU-innsatsene som vil komme i ulike deler av regionen i årene som kommer. Andre regionale tiltaksområder som omtales i rapporten er knyttet til behovet for forbedret fysisk infrastruktur/transportutvikling og internasjonal profilering av regionens kvaliteter og fortrinn.